

ἀγκαλούλλα ἡ, Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγκαλέα.

Μικρὰ ἀγκάλη: Ἄσμ.

Πέταξε, περδικούλλα μου, | κ' ἔλα 'ς τὴν ἀγκαλούλλα μου
Ἡπ.

Ποῦ τὴν ἤρρηκε, ποῦ ἦταν κρυμμένη;
'ς τῆς μαννούλλας τῆς τὲς ἀγκαλούλλες
αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγκαλίτσα 1.

ἀγκαλοφέρνω Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκαλέα καὶ τοῦ ρ. φέρνω. Πβ. καὶ
τὸ μεσν. ἀγκαλοφορῶ.

1) Φέρω ἐν τῇ ἀγκάλῃ. 2) Ἀγαπῶ πολὺ.

ἀγκαλῶ, ἐγκαλῶ Δαρδαν. Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κρώμν. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. Χίος ἰγαλῶ Κυδων. ἰγκαλοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἐγκαλῶ Θράκ. ὕκαλῶ Σίφν. Τῆλ. ὕγαλῶ Σύμ. ὕκαλοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἡγαλῶ Σύμ. ἀγκαλῶ Εὐβ. (Κύμ.) Κάλυμν. Κῶς Μακεδ. (Καταφύγ. Σιάτ.) Πόντ. (Ἄμισ. Ἀργυρόπ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. Σκῦρ. ἀγαλῶ Θράκ. (Αἰν.) Κυδων. Μοσχονήσ. Πάρ. Σάμ. ἀγκαλάω Πελοπν. (Πύργ.) κ. ἄ. ἀγκαλειῶ Κύπρ. ἀγκαλῶ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. Μακεδ. (Βελβ. Ζαπαντ. Καστορ. Σιάτιστ. κ. ἄ.) ἀγκαλνάω ΙΒενιζέλ. Παροιμ.² 48,82. ἀγκαλνάω Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀγκαλένου Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.) ἀγαλένου Κυδων. Παθ. μετοχ. ἀγκαλεσμένος Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ.) κ. ἄ.

Τὸ ἀρχ. ἐγκαλῶ. Οἱ τύπ. ὕκαλῶ καὶ ἀγκαλειῶ ἤδη μεσν. Διὰ τὸ ἀγκαλεσμένος πβ. καλεσμένος. Ἡ μετοχ. ἐγκαλεσμένος ἤδη παρὰ Βλάχ.

1) Ἐγκαλῶ τινα εἰς τὸ δικαστήριον, εἰς τὸν κριτὴν, εἰς τὸν Θεόν, ἐν γένει καταμηνύω, καταγγέλλω Δαρδαν. Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Θράκ. Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν. Σάντ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. Σάμ. Σκῦρ. Σύμ. Τῆν.: Ἐπῆα τῶν ἀγκάλεσα 'ς τὸν μητροπολίτην Κύπρ. Καὶ γὰρ τὸν ἀγάμισα 'ς τοῦ βασιλεῖς Αἰν. Ἄ πάω θέλω νὰ τὸν ὕγαλῶ Σύμ. || Φρ. Ὅσον Θεὸν σ' ἔχω ἀγκαλεμένον (ἀρὰ) Κύπρ. || Παροιμ. Σὰν φιλᾷ ὁ καθὼς τὴ μάνα σου, ποῦ νὰ πάης νὰ ὕκαλέσης; Ρόδ. || Ἄσμ.

Ὅσον οὐρανὸν, ποῦ ν' ἀψηλά, θὰ πᾶν νὰ σ' ἀγαλέσουν
Σάμ.

Δὲν ἤρρες κρίσι νὰ μὲ κρίνῃ, κριτὴ νὰ μ' ἀγαλέσης
Αἰν.

Ἐν ἔδει κρίσιν γὰρ καὶ νὰ πᾶς νὰ μ' ἀγκαλέσης,
μόν' ἀγκαλειεῖς με 'ς τὸ Θεὸν τὴν ὥρα ποῦ νὰ ππέσης;

(καὶν=καδῆν, κριτὴν) Κύπρ. Οὕτως ἀπολύτως, ἄνευ προσδιορισμοῦ τῆς αἰτίας, ἤδη ἀρχ. Πβ. Dittenberger Syll. inscr. Gr.² 129,58: «Ὅπως ἂν... μὴ ἐγκαλῶσι τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων». β) Ἀπαιτῶ δικαστικῶς, ἐνάγω εἰς τὸν ἀρμόδιον κριτὴν, κάμνω ἀγωγὴν κατὰ τινος Θράκ. (Αἰν.) Κάρπ. Κύπρ. Μοσχονήσ. Πόντ. (Οἶν. Ὁφ.) Σάμ.: Οὐτὸς ἐθέλεσε νὰ δῇ με, ντὸ χρωστεῖ με, τῶν ἐγκάλεσα 'τονα (οὐτὸς=οὐχί, νὰ δῇ=νὰ δώσῃ) Ὁφ. Τὸν ἐγκάλεσε γὰρ τὰ ἄσπρα του καὶ ἐπαρουσίασε τὸ δόμολογόν του Κάρπ. Ἰγὼ θέλου τὰ γρόσια, ἀλλεὼς θὰ σᾶς ἀγαλέσου Μοσχονήσ. Αὐρεῖον θὰ παρουσιαστοῦνι τέσσερις ἀθρόπ' ν' ἀγαλέσουν ἓνα μονάχα φτουχὸ ἄθρουπον Αἰν. || Ποίημ.

Ὅστερα πρὸν ἀπ-πῶσαν τον, πάει τὸς ἀγκάλεσέν τους,
λίρες τριαντατέσσερεις μερκέζιν ἔφερέν τους

Κύπρ. Ἀλληλοπαθῶς Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.) κ. ἄ.: Ἀγκαλειοῦνται (προσφεύγουν εἰς τὰ δικαστήρια κατ' ἀλλήλων)

Κύπρ. Ἀγκαλέστησαν αὐτόθ. Ἐπῆγαν καὶ ἐγκαλέθανε (ἐνήγαγον ἀλλήλους) Τραπ. 2) Μηνύω τινα διὰ πρᾶξιν κολάσιμον, καταμηνύω, καταγγέλλω, ἰδία εἰς τοὺς γονεῖς, εἰς τοὺς διδασκάλους, εἰς τὸν προϋστάμενον κτλ. Ἀστυπ. Εὐβ. (Κονίστρ. Κύμ. κ. ἄ.) Ἡπ. Κύπρ. Μακεδ. (Καστορ. Σιάτ. Σισάν.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) Σίφν.: Ἡ μάνα μ' ἐγκάλεσε με 'ς σὸν κύρι μ' Τραπ. Ἐπῆεν ἐγκάλεσε με ἐξάδελφο μ' 'ς σὸν κύρι μ' αὐτόθ. Στά ἡσυχᾶ, ἂν 'κ' ἐν', ἀγκαλῶ σε 'ς σὸν δάσκαλον (ἂν 'κ' ἐν' = ἄλλως) Κοτύωρ. Ἐγκάλεσε με 'ς σὸν ἀδελφὸ μ' Χαλδ. || Παροιμ. Γκιώνης δέρνει, Γκιώνης σκούζει, Γκιώνης τρέχει καὶ ἀγκαλνάει ΙΒενιζέλ. ἐνθ' ἂν. || Ἄσμ.

Ἄν πάης τὸς ἀγκαλέσης με τῶν εἰπῆς πῶς σὲ ἀάπουν,

θὰ πῶ τὸς ἐγὼ πῶς μ' ἔτρεδες 'ς τὲς στράτες ποῦ παρπάτουν

Κύπρ. Συνών. μαρτυρῶ, προδίνω. 3) Μέσ. ἐπικαλοῦμαι, ζητῶ Χίος: Ἐγκαλέστη τὴν χάριν τῆς Παναγίας τὸς ἐν τῷ ἅμα ἔγιανε τὸ παιδί του. Ἡ σημ. καὶ μεταγν. Πβ. Στράβ. 14,649 «οὔτοι δ' εἰσὶ καὶ οἱ ἐγκαλοῦντες τὴν τῶν θεῶν ἰατροειάν». β) Παρακαλῶ Μακεδ. (Θεσσαλον.)

ἀγκανᾶς ὁ, Καπ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Σμίλη.

ἀγκάνια ἐπίρρ. Πελοπν. (Οἶν.) ὕγκανια Πελοπν. (Ἀράχοβ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Περιβάδην, ἵππαστι ἐνθ' ἂν.: Νὰ σὲ πάρω ἀγκάνια Οἶν. Βαστάω τὸ παιδί ἀγκάνια αὐτόθ. (συνήθως ἐπὶ τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι βαστάζουν τὰ τέκνα των ἐπὶ τῆς ράχεως ἔχοντα τὰς χεῖρας περιτεπλεγμένας εἰς τὸν λαιμόν, τοὺς δὲ πόδας ὑφ' ἑκατέραν μασχάλην τῆς βασταζούσης). Πβ. παίρνω τὸ παιδί ἀγκαλῶ-καβάλλα. Συνών. ἀμπελέτσα, καλικοῦτσα.

ἀγκαννᾶδος ὁ, ἀμάρτ. ἀγαννᾶδος Κρήτ. (Ἀποκόρ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *ingannato*.

Ὁ πιεζόμενος οἰκονομικῶς, πένης, ἐνδεής: Ὁ ἄθροπος αὐτὸς εἶν' ἀγαννᾶδος, γιατί' χεῖ πολλὰ παιδιὰ καὶ δὲ δορεῖ νὰ ζήσῃ.

ἀγκαννάρημα τό, Κύθηρ. ἀγαννάρημα Νάξ. ἀγκαννάρισμα Παξ. ἀγαννάρισμα Νάξ. Πάρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαννάρω.

1) Ὑπερβολικὴ προσπάθεια πρὸς ἐπιτυχίαν τινὸς Νάξ. Πάρ.: Ἀπὸ τὸ ἀγαννάρισμα τῆς ἔπεσε τὸ παιδί Παξ. 2) Ὑποχρέωσις ἐπιβεβλημένη ὑπ' ἀνάγκης Παξ.

ἀγκαννάρισι ἡ, ἀμάρτ. ἀγαννάρισι Δ.Κρήτ. Κύθν. ἀγκανάρει Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκαννάρω.

1) Ἡ ἀπὸ τινος πίεσις καὶ στενοχωρία, ἀνάγκη Κάρπ. Κύθν.: Δὲν σ' ἔχω ἀγκανάρει Κάρπ. 2) Ἀγανάκτησις Κρήτ.

ἀγκαννάριστος ἐπίθ. Κέρκ. ἀγαννάριστος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀγκαννάριστός, ἀναβιβασθέντος τοῦ τόνου καὶ νομισθέντος τοῦ ἀρκτικοῦ α ὡς στερεῇ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Ὁ μὴ πιεσθεὶς, ὁ μὴ βιασθεὶς Κρήτ. 2) Ὁ μὴ ἀδικηθεὶς Κέρκ.

